

tinget og i Landstinget og ogsaa hos den høje Regering om, at Jordbruget trænger til at lattes, og naar man er enig herom, naar dette Princip i Virkeligheden er godkendt ogsaa fra Landstingets Side, og man fra Landstingets Side er gaaet saa vidt, som man er, havde jeg ventet, at det havde givet sig lidt mere til Kende her ved glade Udtalelser, hvorimod jeg ikke havde ventet, at alle disse kritiske og pessimistiske Betragtninger skulde være komne saa stærkt frem ved denne Lejlighed. Da vi kun maa tale om det foreliggende Lovforslag, kan jeg ikke have meget at tilføje, men jeg maa dog bemærke, at hele dette Spørgsmaal om Landstingets Sen-drægtighed og Uvilje o. s. v. forekommer mig i Virkeligheden at indeholde en mærkelig Beskyldning mod eller Opfattelse af et Ting, der har den Opgave at skulle grundig prøve alle ny og, om man vil, radikale Forandringer i Lovgivningsvæsenet, og specielt vel ogsaa i Skattevæsenet har nogen Vanskelighed — hvad ogsaa det ærede Medlem for Odense Amts 1. Valgkreds (Scavenius) udtalte — ved at tage en fuldstændig klar Position dertil allerede efter meget kort Tids Overvejelse. At Folketinget, hvor man maatte antage, at disse Spørgsmaal vare populære, og hvor man nærmest saa dem fra en Side nemlig Jordbrugets, saa hurtig kunde komme til Erkendelse i saa Henseende, er slet ikke saa underligt. I Landstinget stiller Forholdet sig ganske anderledes. Jeg ved nok, at jeg ikke vil faa Medhold deri i dette Ting, men jeg gentager dog, hvad jeg sagde forleden, og hvad jeg tror er rigtigt, at Landstinget mere end dette Ting repræsenterer de forskellige Samfundsinteresser. Det er derfor naturligt, at Landstinget nøje maa overveje disse Ting, og det mener jeg, man ikke burde bebrejde det. Hvorledes er det gaaet i det republikanske Frankrig? Trods de største Anstrengelser derfor har man slet ikke der villet vedtage en Indkomstskat, men her har det konservative Ting, Landstinget, efter nogen Betænkning resolut vedtaget disse Forslag, og det synes jeg dog, man burde paaskønne. Det, hvorom nu Diskussionen drejer sig, er jo Reglerne for den kommunale Beskatning; som Landstinget har sat ind. Den Dristighed har Landstinget haft, at det ikke har sluttet disse radikale Forandringer — jeg ved ikke, om jeg maa sige „raa“ uden at blive misforstaaet — men i ethvert Tilfælde saaledes, som de vare bearbejdede eller tillavede i dette Ting. Formue- og Lejlighedsskatten er en ganske

særege Ting for dette Land. Jeg ved ikke, om den eksisterer noget andet Steds, men jeg tror oprigtig talt ikke, at der er noget Steds i Verden, hvor man har kunnet leve saa længe paa en saadan Skatteansættelse uden Spor af Regler, som vi i denne Henseende. Det kan være et Bevis paa, at vi ere et godt, rart Folk; at det har kunnet gaa nogenlunde godt, men det er alligevel ikke til at undres over, at dette Spørgsmaal maa tages frem, naar der skal gøres en alvorlig Forandring i vort Skattevæsen. Det forekommer mig, at de ærede Medlemmer fra den anden Side komme ganske i Strid med de Principper, hvorpaa hele deres almindelige Politik ellers hviler, naar de indtage denne Holdning. Hvad sagde man i sin Tid, da Højesteret alene dømte efter et Skøn og ikke behøvede at give Motiver? Var det ikke en af en Demokrats første Pligter at forlange, at der ikke bliver afsagt Dom over Folks Liv og Velfærd uden, at man fremkom med Motiver, saaledes at man kunde se, hvorpaa Dommen var bygget. Men til Skatter skal der ingen Motiver; der er et løst Skøn hos den lille Kreds, som maaske regerer i et saadant Sogn, tilstrækkeligt. Hvad den skønner, er Lov efter den absolutistiske Regel: „Vi alene vide“! Beboerne have ingen Rettigheder, deres Ve og Vel afgøres i lukkede Møder og man faar ikke at vide Grunden, hvorfor den ene maaske beskattes dobbelt saa højt som den anden under ellers lige Forhold. Det forekommer mig, at man ikke til Fordel for noget saa besynderligt skulde rejse en Storm og tale om at give Gift o. s. v., som det ærede Medlem for Randers Amts 6. Valgkreds (Neergaard) gjorde, (*Neergaard*: Det var et Citat!) . . . Naa, ja det var et Citat, men det kom dog fra det ærede Medlems Mund. Hele vort Forfatningsliv hviler overhovedet paa det Grundlag: „Aabenhed i Principperne“, saa at enhver kan se, hvilke Regler der følges. Derfor giver man en Lov paa mange Omraader, hvor administrative Kendelser tidligere vare tilstrækkelige, netop fordi de hvilede paa et frit Skøn, skønt de mangen Gang maaske vare bedre end Loven. Men vi forlange Love og fastslaaede Regler for at kunne se, hvad det er, der sker. Vi ville hellere, at der tilføjes os Uret, naar det blot sker efter lovlige Regler, end naar det sker paa en saadan Maade, at vi ikke selv kunne bedømme, om det er Ret eller ikke. Det forekommer mig, at Landstinget netop har været særdeles moderat. Det har ikke udarbejdet Regler i saa Henseende,